Dosar nr. 4r-4105/24 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
PIGD nr. 4-23134900-02-4r-23092024 Judecător: Cernalev Veaceslav

D E C I Z I E

12 februarie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Bulhac Ion
Judecători Pîslariuc Vitalie și Mămăligă Natalia

examinând în şedinţă de judecată, *fără participarea părţilor*, recursul declarat de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 mai 2024, prin care s-a respins contestația depusă de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria D01 nr. 549641 din 23 august 2023, emisă de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, în baza art.104 alin. (1) și 354 alin. (1) din Codul contravențional, ca fiind depusă în afara termenului de 15 zile prevăzut la art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

Procedura de înștiințare a părților a fost respectată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond.

La 23 august 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Sclearuc Maxim, a emis decizia asupra cauzei contravenționale seria D01 nr. 549641, prin care cet. Balan Victor a fost sancționat cu amendă în mărime de 18 (optsprezece) unităţi convenționale, în baza art. 104 alin. (1) din Codul contravențional, și cu 6 (șase) unităţi convenționale, în baza art. 354 alin. (1) din Codul contravențional, iar în total 24 unităţi convenționale, ceea ce constituie 1200 (o mie două sute) lei, fiind reținut în sarcina acestuia că, la data de 18 mai 2023, ora 18 și 45 min., aflându-se pe str. ***** din mun.Chișinău, în urma unui conflict cu o persoană necunoscută, a încercat să-l agreseze fizic și ulterior i-a deteriorat persoanei telefonul mobil și bicicleta, fapt prin ce cet. Balan Victor a manifestat un comportament huliganic, nu

prea grav, în loc public, și a deteriorat intenționat bunuri străine, ignorând prevederile Legii 218 XVI din 29.10.2008.

Nefiind de acord, avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor, a înaintat contestație, înregistrată la 11 septembrie 2023, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria D01 nr. 549641 din 23 august 2023, solicitând anularea deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional pe motiv că nu există faptul contravenției.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 mai 2024 s-a respins contestația depusă avocatul Alina Palii în interesele cet. Balan Victor, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, com. *****, str.***** nr. 4, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria D01 nr.549641 din 23 august 2023, emisă de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, în baza art. 104 alin. (1) și 354 alin. (1) din Codul contravențional, ca fiind depusă în afara termenului de 15 zile prevăzut la art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor a declarat recurs, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de recurs, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 mai 2024 și unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru instanța de fond de încetare a procesului contravențional în privința cet.Balan Victor în baza art. 104 alin.(1) și art.354 alin.(1) Cod contravențional în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere contravenționale.

În motivarea cererii de recurs a indicat că instanța de fond greșit a concluzionat asupra tardivității contestației, deoarece contestația asupra deciziei cauzei contravenționale din 23.08.2023 întocmită pe numele Balan Victor a fost înaintată prin intermediul oficiului poștal, cu aviz recomandat, la data de 07.09.2023 și a fost expediat în adresa IP Rîșcani (mun.Chișinău, str.M.Costin 5/1), iar la 11.09.2023 a fost recepționată. Acest faptul se confirmă prin avizul poștal de recepție și plicul poștal care trebuie să fie anexat la materialele dosarului.

Menționează că în pct. 10 a părții motivate din hotărâre este greșit indicat faptul că recurentul Balan Victor a refuzat să semneze actul contestat, fapt confirmat prin semnătura martorului asistent Bratu Dorin, deoarece decizia contestată a fost semnată atât de recurentul Balan Victor, cît și de avocatul Alina Palii și la momentul întocmirii deciziei nu a fost prezent nici un martor, fapt confirmat și prin careva informații despre acesta în pct.14 al deciziei contestate. Acest fapt duce la concluzia că instanța la emiterea hotărârii a pus la bază alt proces-verbal de contravenție, care nu este legat de contestația înaintată de Balan Victor.

Consideră recurentul că, în situația în care de la data săvârșirii contravenției și până la data examinării cauzei contravenționale s-a scurs o perioadă de timp mai mare de un an, prin prisma art. 462 alin. (5) lit. a) din Codul contravențional, instanța de judecată urmează să înceteze procesul contravențional în legătură cu survenirea prescripției răspunderii contravenționale, or, expirarea termenului de prescripție înlătură răspunderea contravențională pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției.

A mai relatat că hotărârea contestată a fost recepționată la data de 11 iulie 2024 din care motiv repunerea în termen a cererii de recurs.

Procedura de citare a părților.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs.

Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal ajunge la concluzia a admite cererea şi a repunere recurentul în termenul de declararea a recursului şi a admite recursul declarat de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27 mai 2024, cu casarea hotărârii instanţei de fond şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanţă, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Cu referire la cererea privind repunerea în termen a recursului declarat, Colegiul penal reține că în acord cu art. 468 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la pronunțare, acesta urmând a fi depus la instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Totodată, persoana deținută este în drept să depună recursul și prin intermediul administrației locului de deținere, care are obligația de a-l expedia imediat instanței competente.

Conform art. 469 alin. (1) din Codul contravențional, recursul declarat cu depășirea termenului legal, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau al perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen,

dacă instanța constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea participantului la proces despre adoptarea hotărârii, în situația în care acesta nu a fost prezent nici la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii.

Din materialele cauzei rezultă că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, contestată cu recurs a fost pronunțată la 27 mai 2024, în lipsa contravenientului Balan Victor și a reprezentantului acestuia, avocatul Palii Alina. Recursul a fost depus la 22 iulie 2024.

Totodată, din actele cauzei Colegiul constată că, copia hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 mai 2024 a fost recepționată de avocatul Palii Alina la 12 iulie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 58).

Având în vedere circumstanțele de fapt constatate, precum și prevederile legale incidente, Colegiul penal reține că întârzierea în declararea recursului a fost determinată de neinformarea părților despre hotărârea adoptată, motiv pentru care cererea de repunere în termen este întemeiată, urmând a fi admisă, cu repunerea recursului în termenul legal de declarare.

În continuare, cu referire la temeinicia cererii de recurs, Colegiul penal reține că, în conformitate cu art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în corespundere cu prevederile art.458 din Codul contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din materialele dosarului, Colegiul penal a constatat că, la 23 august 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Sclearuc Maxim, a emis decizia asupra cauzei contravenționale seria D01 nr.549641, prin care cet. Balan Victor a fost sancționat cu amendă în mărime de 18 (optsprezece) unităţi convenționale, în baza art. 104 alin. (1) din Codul contravențional, și cu 6 (șase) unităţi convenționale în baza art. 354 alin. (1) din Codul contravențional, iar în total 24 unităţi convenționale, ceea ce costituie 1200 (o mie două sute) lei, fiind reținut în sarcina acestuia că, la data de 18 mai 2023, ora 18 și 45 min., aflându-se pe str. ***** din mun. Chișinău, în urma unui conflict cu o persoană necunoscută, a încercat să-l agreseze fizic și ulterior i-a deteriorat persoanei telefonul mobil și bicicleta, fapt prin ce cet. Balan Victor a manifestat un comportament huliganic, nu prea grav, în loc public, și a deteriorat intenționat bunuri străine, ignorând prevederile Legii 218 XVI din 29.10.2008.

Nefiind de acord cu cele reflectate în decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale din 23 august 2023, emisă în baza art. 104 alin. (1) și art. 354 alin.(1) din Codul contravențional, avocatul Palii Alina în interesele contravenientului Balan Victor a depus contestație, în temeiul art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 mai 2024 s-a respins contestația depusă de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria D01 nr.549641 din 23 august 2023, emisă de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun.Chișinău, în baza art. 104 alin. (1) și 354 alin. (1) din Codul contravențional, ca fiind depusă în afara termenului de 15 zile prevăzut la art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

În argumentarea soluției, prima instanță a reținut că, contestația a fost depusă de către reprezentantul persoanei în privința căruia a fost intentat procesul contravențional la data de 11 septembrie 2024, cu omiterea termenului de 15 zile stabilit de lege pentru depunerea contestației.

Conform art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în

care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. *Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin. (8).*

În corespundere cu art. 374 alin. (3) Codul contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Astfel, conform art.231 alin.(3) şi (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește, iar dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Aplicând aceste dispoziții, termenul de 15 zile a început să curgă la 23 august 2024 și a expirat la 9 septembrie 2024, aceasta fiind prima zi lucrătoare după împlinirea termenului.

Din înscrisurile anexate la cererea de recurs rezultă că contestația a fost expediată de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor, în adresa Inspectoratului de Poliție Rîșcani, prin intermediul oficiului postal, la 7 septembrie 2024, fiind recepționată și înregistrată la 11 septembrie 2024 (f.d.62). Prin urmare, data relevantă pentru respectarea termenului este cea a expedierii contestației, iar nu cea a recepționării și înregistrării acesteia de către autoritate.

În aceste condiții, concluzia primei instanțe privind tardivitatea contestației este neîntemeiată.

În continuare, Colegiul constată că respingând contestația ca tardivă, instanța de fond nu a procedat la examinarea fondului cauzei și nu a dat apreciere argumentelor invocate în contestație referitoare la legalitatea și temeinicia deciziei de sancționare. Or, potrivit art. 458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, examinând cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Conform art. 20 a Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectiva din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile şi interesele acesteia au fost violate.

Prin nesoluționarea fondului, contestatorul a fost lipsit de examinarea efectivă a pretențiilor sale în fața unei instanțe, ceea ce afectează dreptul la satisfacție efectivă consacrat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și echivalează cu excluderea unui grad de jurisdicție.

În consecință, erorile constatate impun casarea hotărârii atacate și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, pentru examinarea contestației sub toate aspectele de fapt și de drept și pronunțarea unei hotărâri legale, întemeiate și motivate.

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Codul contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Se admite cererea înaintată de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor privind repunerea în termen de declarare a cererii de recurs.

Se admite recursul declarat de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 mai 2024, adoptată în cauza contravențională la contestația depusă de avocatul Palii Alina în interesele lui Balan Victor împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria D01 nr. 549641 din 23 august 2023, emisă de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, și se dispune rejudecarea cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător ***Bulhac Ion***

Judecător ***Pîslariuc Vitalie***

Judecător ***Mămăligă Natalia***